

El llenguatge

29.06.80

No ho saben

Confessar la pròpia ignorància no és sinó una prova de modèstia molt lloable. Però és segurament excessiva i, en definitiva, poc oportuna si hom declara que no sap una cosa i la diu tot seguit. Es el que s'estila avui en moltes entrevistes, tant periodístiques com radiofòniques —en què, en aquestes darreres, es posa més en evidència, perquè ens arriben sense manipulacions ni retocs—, i no únicament per part dels entrevistats, alguns dels quals fan precedir sistemàticament totes les seves respostes d'una declaració d'ignorància, sinó fins i tot per part dels mateixos entrevistadors, especialment a l'hora de triar exemples amb què encarrilar les seves preguntes.

Cal convenir que quan aquestes vicis d'elocució es comencen a generalitzar es fa difícil d'evitar-ne la contaminació i per poc que un abaixi la guàrdia i no hi oposi una resistència deliberada i decidida se'ls encomana sense remei i es troba, gairebé sense adonarse'n, dient «vull dir» abans de cada cosa que ha de manifestar. Per això importa de prevenir contra aquests fets i de posar-los en relleu. Totes aquestes frases, és cert, no són pas gratuïtes del tot, volem dir que responen a una certa idea originària, la qual, però, sovint es dilueix fins que no en queda rastre, llevat de la frase amb què es formulava però ja buida de significat, com un simple vici de llenguatge. Quan algú sap molt bé quins són els seus pintors predilectes, per exemple, i li fan aquesta pregunta, si respon «No ho sé... molts... Brueghel, Matisse, Miró, Van Gogh...», la frase «no ho sé» pot ésser l'expressió d'una vacil·lació inicial en l'elecció dels noms més adequats, però fóra sens dubte preferible de prescindir-se.—I ja resulta francament grotesc que el mateix entrevistador preguntant al seu personatge: «Si vos passiu... no ho sé... alcalde de Barcelona o... no ho sé... president de la Generalitat, què farieu quan...?».

Aquest vici, com dèiem, és avui molt general, però s'agreuja encara, des del punt de vista estrictament gramatical, pel fet que en lloc de dir No ho sé molts diuen No sé, que és una frase que, pròpiament, expressa una ignorància total, absoluta, sobre qualsevol matèria, ja que el verb saber hi és usat, efectivament, en sentit absolut. En aquesta circumstància caldria, si de cas, l'ús transitiu normal del verb saber, amb l'expressió explícita del complement acusatiu, representant si més no, pel pronom neutre ho: No ho sé.